

ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ

Sisavat Inthipanya

**QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU HÀNG
HOÁ TẠI CỬA KHẨU QUỐC TẾ DENSAVAN,
NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO**

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 834.04.10

Đà Nẵng - Năm 2021

Công trình được hoàn thành tại
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ, ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐÀO HỮU HOÀ

Phản biện 1: PGS.TS. Bùi Quang Bình

Phản biện 2: GS.TS. Nguyễn Trọng Hoài

Luận văn đã được bảo vệ trước Hội đồng chấm Luận văn tốt nghiệp
thạc sĩ quản lý kinh tế họp tại Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà
Nẵng vào ngày 27 tháng 03 năm 2021

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

- Trung tâm Thông tin-Học liệu, Đại học Đà Nẵng
- Thư viện trường Đại học Kinh tế, ĐHQĐN

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong những năm qua, việc xuất khẩu hàng hóa của Lào qua Cửa khẩu Quốc tế Densavan đã không ngừng tăng lên với tốc độ tăng trưởng bình quân mỗi năm trên 2,0 lần, từ khoảng 2,0 triệu USD năm 2015, lên đến trên 21 triệu USD năm 2019.

Sự hạn chế này có nhiều nguyên nhân, trong đó phải kể đến do hệ thống pháp luật về xuất khẩu của Lào chưa được xây dựng đồng bộ và tương thích với luật phát quốc tế. Chính phủ CHDCND Lào nói chung và tỉnh Savannakhet nói riêng chưa sử dụng đồng bộ, linh hoạt các công cụ, biện pháp kinh tế để điều tiết về xuất khẩu như: công cụ lãi suất, tỷ giá hối đoái, giá cả, tín dụng, thuế (VAT), thuế quan và các biện pháp phi thuế... nên hiệu lực và hiệu quả quản lý chưa cao. Trong số những nguyên nhân đó, có nguyên nhân quan trọng đó là công tác quản lý nhà nước tại cửa khẩu quốc tế Densavan còn có nhược điểm hạn chế, thủ tục xuất nhập khẩu hàng hóa chưa thật sự thuận lợi và chặt chẽ khiến nhiều chủ hàng ít chọn cửa khẩu này để làm thủ tục xuất khẩu, còn tồn ẩn nguy cơ để hàng hóa buôn lậu, trốn thuế, gian lận thương mại vượt qua cửa khẩu... Điều này một mặt là do năng lực về đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý nhà nước về xuất khẩu tại cửa khẩu còn hạn chế, còn thiếu về số lượng, yếu về chất lượng; mặt khác là do quy trình thủ tục chậm được cải tiến cập nhật, việc hướng dẫn thủ tục còn nhiều hạn chế, cơ sở hạ tầng phục vụ cho việc kiểm tra hàng hóa, lưu trữ hàng hóa tại cửa khẩu còn thiếu thốn, trình độ tin học hóa, tự động hóa tại cửa khẩu chưa cao..., chưa đáp ứng với yêu cầu của hội nhập kinh tế quốc tế.

Xuất phát từ lý do đó, được sự đồng ý của giáo viên hướng dẫn, tác giả đã chọn chủ đề ***“Quản lý nhà nước về xuất khẩu hàng***

hoá tại Cửa khẩu Quốc tế Densavan, Nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào” làm đề tài cho Luận văn tốt nghiệp Thạc sĩ chuyên ngành Quản lý kinh tế của mình.

2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài

2.1. Mục tổng quát

Nghiên cứu xác lập các tiền đề lý luận và thực tiễn vận dụng vào việc nghiên cứu đánh giá thực trạng và đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện quản lý nhà nước về xuất khẩu tại Cửa khẩu quốc tế Densavan, nước CHDCND Lào.

2.2. Mục tiêu cụ thể

- Hệ thống hóa cơ sở lý luận về quản lý nhà nước đối với xuất khẩu tại các cửa khẩu quốc tế;
- Làm rõ thực trạng quản lý nhà nước về Xuất khẩu tại Cửa khẩu quốc tế Densavan trong những năm qua;
- Đề xuất giải pháp hoàn thiện Quản lý nhà nước về xuất khẩu hàng hóa tại Cửa khẩu quốc tế Densavan nước Cộng hòa Dân chủ nhân dân Lào.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Công tác quản lý nhà nước về xuất khẩu hàng hoá tại Cửa khẩu Quốc tế Densavan, nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Về không gian: Cửa khẩu Quốc tế Densavan, nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào.

Về nội dung: Quản lý nhà nước đối với hàng hóa xuất khẩu từ Lào sang Việt Nam qua cửa khẩu Densavan.

Về thời gian: Các dữ liệu thứ cấp sử dụng trong luận văn này được thu thập trong khoảng thời gian 2015 – 2019; tầm xa của các giải pháp đến năm 2025.

4. Phương pháp nghiên cứu

a. Phương pháp thu thập dữ liệu

- Phương pháp thu thập dữ liệu thứ cấp
- Phương pháp thu thập dữ liệu sơ cấp

b. Phương pháp xử lý dữ liệu

- Phương pháp phân tích
- Phương pháp thống kê
- Phương pháp so sánh
- Phương pháp tổng hợp

5. Bố cục đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo và các phụ lục, nội dung chính của luận văn được trình bày trong 3 chương với tên gọi như sau:

Chương 1: Cơ sở lý luận của quản lý nhà nước đối với xuất khẩu

Chương 2: Thực trạng quản lý nhà nước đối với xuất khẩu tại cửa khẩu quốc tế Densavan, Nước CHDCND Lào

Chương 3: Giải pháp hoàn thiện quản lý nhà nước đối với xuất khẩu tại cửa khẩu quốc tế Densavan, Nước CHDCND Lào trong tương lai

6. Tổng quan tài liệu nghiên cứu

CHƯƠNG 1

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CỦA QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU HÀNG HÓA TẠI CÁC CỬA KHẨU QUỐC TẾ

1.1. TỔNG QUAN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU HÀNG HÓA TẠI CÁC CỬA KHẨU QUỐC TẾ

1.1.1. Khái niệm cửa khẩu và quản lý nhà nước về xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu quốc tế

a. Cửa khẩu, cửa khẩu quốc tế

- Cửa khẩu được hiểu như là cửa ngõ của một quốc gia mà nơi đó diễn ra các hoạt động xuất - nhập cảnh qua lại biên giới quốc gia đối với người, phương tiện, hàng hoá và các tài sản khác.

- Cửa khẩu quốc tế: Được hiểu như là cửa ngõ để ra - vào một quốc gia, một vùng hay một lãnh thổ dành cho công dân của nước mình và công dân của một nước khác bất kỳ được phép ra vào.

b. Hải quan, hải quan cửa khẩu và hải quan ngoài cửa khẩu

- Hải quan là một ngành có nhiệm vụ thực hiện kiểm tra, giám sát hàng hóa, phương tiện vận tải; phòng, chống buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới; tổ chức thực hiện pháp luật về thuế đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu; thống kê hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu theo quy định của Luật Hải quan và quy định khác của pháp luật có liên quan; kiến nghị chủ trương, biện pháp quản lý nhà nước về hải quan đối với hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu, xuất cảnh, nhập cảnh, quá cảnh và chính sách thuế đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu.

- Hải quan ngoài cửa khẩu: Khi hoạt động hải quan được thực hiện tại các địa điểm không phải là cửa khẩu ở biên giới quốc gia (cửa khẩu đường bộ quốc tế, cửa khẩu hàng không quốc tế, cửa

khẩu đường biên quốc tế...) thì người ta gọi đó là “thủ tục hải quan ngoài cửa khẩu”.

c. Xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu

Xuất khẩu hàng hóa tại các cửa khẩu quốc tế là quá trình thực hiện khâu cuối cùng trong tiến trình xuất khẩu của hàng hóa được thực hiện tại các cửa khẩu. Đó là việc thực thi các thủ tục pháp lý của quốc gia xuất khẩu đối với các lô hàng xuất khẩu trước và trong khi hàng hóa được đưa qua cửa khẩu (thông quan) để sang nước khác.

d. Quản lý nhà nước về xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu quốc tế

Quản lý nhà nước về xuất khẩu tại các cửa khẩu quốc tế là phương thức mà qua đó, Nhà nước thông qua công cụ hải quan để tác động có định hướng đến các đối tượng (chủ thể và khách thể) tham gia vào việc xuất khẩu tại các cửa khẩu quốc tế nhằm đảm bảo cho sự vận động của hàng hóa xuất khẩu qua cửa khẩu đúng pháp luật, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi để hàng hóa xuất khẩu được lưu thông, qua đó hướng đến thực hiện các mục tiêu kinh tế - xã hội, an ninh quốc phòng đã định của quốc gia (vùng lãnh thổ) xuất khẩu.

1.1.2. Đặc điểm quản lý nhà nước về xuất khẩu tại cửa khẩu

1.1.3. Nguyên tắc quản lý nhà nước về xuất khẩu hàng hóa tại các cửa khẩu

1.1.4. Vai trò của quản lý nhà nước về xuất khẩu tại cửa khẩu

- *Đảm bảo độc lập chủ quyền về kinh tế*
- *Chống gian lận thương mại, buôn lậu, trốn thuế*

- Tạo môi trường thuận lợi cho hoạt động xuất khẩu phát triển

- Định hướng cho hoạt động phát triển xuất khẩu

- Điều tiết hoạt động xuất khẩu trong nền kinh tế

1.2. NỘI DUNG CỦA QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU HÀNG HÓA TẠI CỬA KHẨU QUỐC TẾ

1.2.1. Tuyên truyền, phổ biến các quy định, quy trình, thủ tục quản lý hàng hóa xuất khẩu tại cửa khẩu của nhà nước

Một số hình thức tuyên truyền thường được sử dụng đó là:

- Tổ chức hội nghị, hội thảo chuyên đề, diễn đàn thảo luận, tập huấn,... nhằm quán triệt, hướng dẫn các quy định, quy trình, thủ tục quản lý hàng hóa xuất khẩu của nhà nước tại cửa khẩu cho các cá nhân, đơn vị và tổ chức có liên quan.

- Tuyên truyền thông qua các phương tiện thông tin đại chúng như đài phát thanh - truyền hình, tạp chí, cổng thông tin điện tử.

Tiêu chí đánh giá

- Số lượng các phương tiện/lượt thực hiện tuyên truyền, phổ biến pháp luật hằng năm;

- Số lượng các cá nhân, tổ chức nắm vững pháp luật, thủ tục/Tổng số các chủ thể tham gia xuất khẩu hàng hóa qua cửa khẩu hằng năm.

1.2.2. Công tác tổ chức bộ máy quản lý nhà nước đối với xuất khẩu hàng hóa tại các cửa khẩu

Tổ chức bộ máy quản lý nhà nước đối với xuất nhập khẩu hàng hóa là việc phải có lựa chọn một cơ quan nhận nhiệm vụ chính thức chủ trì thực thi và một số cơ quan khác tham gia. Do mỗi chiến

lược có liên quan tới nhiều ngành nhiều cấp nên khi thực hiện, cần xác định trách nhiệm cụ thể của mỗi cơ quan.

Tiêu chí đánh giá:

- Mức độ thuận tiện trong việc phối hợp hoạt động của các cơ quan tại Cửa khẩu;
- Sự hài lòng của các chủ hàng đối với dịch vụ công tại Cửa khẩu;

1.2.3. Thực hiện các quy trình, thủ tục pháp lý đối với hàng hóa xuất khẩu tại cửa khẩu

Các cửa khẩu chỉ là cơ quan thực thi, không phải là cơ quan xây dựng pháp luật, do đó ngoài nhiệm vụ truyền truyền và phổ biến pháp luật, phổ biến quy định, quy trình và thủ tục pháp lý về xuất khẩu hàng hóa, các cơ quan quản lý nhà nước tại cửa khẩu còn phải triển khai thực hiện tất cả mọi quy định này đối với hàng hóa xuất khẩu tại cửa khẩu. Nội dung này tại hải quan cửa khẩu thường bao gồm:

- a. Thực hiện phân loại hàng hóa*
 - b. Thực hiện xác định xuất xứ hàng hóa*
 - c. Thực hiện xác định trước mã số, xuất xứ, trị giá hải quan*
 - d. Thực hiện khai báo hải quan*
 - e. Xác định mức thuế, thời điểm tính thuế, thời hạn nộp thuế đối với hàng hóa xuất khẩu*
 - f. Thực hiện giải phóng hàng hóa*
 - g. Thực hiện thông quan hàng hóa*
- Tiêu chí đánh giá**

- Số lượng lô hàng được xác định đúng mã số, xuất xứ, trị giá hải quan/Tổng số lô hàng xuất khẩu;

- Số lượng lô hàng được thông quan đúng hạn/Tổng số lô hàng xuất khẩu;

1.2.4. Công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện các quy định của nhà nước trong quản lý xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu

Công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát việc thực hiện các quy định của nhà nước trong quản lý xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu là nhằm đảm bảo tuân thủ các quy định về xuất khẩu.

a. Kiểm tra hải quan

Căn cứ kết quả phân tích, đánh giá rủi ro và các thông tin có liên quan đến hàng hóa, thủ trưởng cơ quan hải quan nơi xử lý hồ sơ hải quan quyết định kiểm tra hồ sơ hải quan, kiểm tra thực tế hàng hóa.

- *Kiểm tra hồ sơ hải quan*

- *Kiểm tra thực tế hàng hóa*

- *Kiểm tra thực tế hàng hóa trong trường hợp vắng mặt người khai hải quan*

- *Kiểm tra hàng hóa, phương tiện vận tải trong địa bàn hoạt động hải quan*

b. Giám sát hải quan

Giám sát hải quan là biện pháp nghiệp vụ do cơ quan hải quan áp dụng để bảo đảm sự nguyên trạng của hàng hóa, sự tuân thủ quy định của pháp luật trong việc bảo quản, lưu giữ, xếp dỡ, vận chuyển, sử dụng hàng hóa, xuất cảnh, nhập cảnh, quá cảnh phương tiện vận tải đang thuộc đối tượng quản lý hải quan.

Tiêu chí đánh giá

- Số lượng bộ hồ sơ hải quan bị kiểm tra và tỷ lệ vi phạm hàng năm;

- Số lượng lô hàng bị kiểm tra và tỷ lệ lô hàng có vi phạm hàng năm.

1.2.5. Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo và xử lý vi phạm trong quản lý xuất khẩu hàng hóa tại các cửa khẩu

a. Giải quyết khiếu nại, tố cáo

Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo trong quản lý xuất khẩu hàng hóa tại các cửa khẩu nhằm đảm bảo công tác xuất khẩu hàng hóa được thực hiện nghiêm túc, khách quan, qua đó các cơ quan quản lý kịp thời phát hiện và xử lý các vi phạm trong quá trình xuất khẩu hàng hóa.

b. Xử lý hành vi vi phạm trong xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu

Tiêu chí đánh giá

- Số lượng các khiếu nại tố cáo và tỷ lệ giải quyết đúng hạn qua các năm;

- Số lượng các vụ vi phạm bị xử lý và số tiền phạt thu được qua các năm.

1.3. NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU TẠI CỬA KHẨU

1.3.1. Đặc điểm tự nhiên

1.3.2. Đặc điểm xã hội

1.3.3. Đặc điểm kinh tế

1.4. KINH NGHIỆM QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI XUẤT KHẨU HÀNG HÓA TẠI CÁC CỬA KHẨU QUỐC TẾ

1.4.1. Kinh nghiệm của cửa khẩu NoongKhai (Lào)

1.4.2. Kinh nghiệm của cửa khẩu Lạng Sơn (Việt Nam)

1.4.3. Bài học rút ra cho cửa khẩu Densavan

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1

CHƯƠNG 2

THỰC TRẠNG VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU HÀNG HÓA TẠI CỬA KHẨU QUỐC TẾ DENSAVAN

2.1. NHỮNG ĐẶC ĐIỂM CỦA CỬA KHẨU DENSAVAN CÓ ẢNH HƯỞNG ĐẾN CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU

2.1.1. Đặc điểm hình thành và phát triển

Cửa khẩu Quốc tế Densavan là 1 trong 29 Cửa khẩu toàn nước CHDCND LÀO cả Cửa khẩu quốc tế Sân bay và 1 trong 8 Cửa khẩu quốc tế giáp CHXHCN Việt Nam, Cửa khẩu Quốc tế Densavan thành lập năm 1994, có diện tích.... nằm trong huyện Sepon, tỉnh Savannakhet cách xa trung tâm tỉnh Attapeu 250 km theo đường quốc lộ số 9 giáp với Cửa khẩu Quốc tế Lao Bảo, huyện Hương hóa, tỉnh Quảng Trị CHXHCN Việt Nam.

2.1.2. Tình hình xuất nhập khẩu hàng hóa qua cửa khẩu giai đoạn 2015 – 2019

Qua bảng 2.1 chúng ta thấy tổng số kim ngạch xuất khẩu của CHDCND Lào qua Cửa khẩu quốc tế Densavan trong thời gian qua đã có xu hướng tăng dần, từ 2,0 triệu USD năm 2015 lên tới trên 21 triệu USD vào năm 2019, tăng trên 10 lần trong vòng 5 năm. Tốc độ tăng trưởng của xuất khẩu qua cửa khẩu trong cả giai đoạn cao hơn tốc độ tăng trưởng của nhập khẩu (6,7 lần). Mặc dù vậy, trong toàn bộ giai đoạn, tổng kim ngạch xuất khẩu vẫn thấp hơn kim ngạch nhập khẩu, mà dù chênh lệch này đang giảm dần về tốc độ.

2.2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ XUẤT KHẨU HÀNG HÓA TẠI CỬA KHẨU DENSAVAN GIAI ĐOẠN 2015 – 2019

2.2.1. Thực trạng công tác tuyên truyền, phổ biến các quy định, quy trình, thủ tục quản lý hàng xuất khẩu tại cửa khẩu quốc tế Densavan

Bảng 2.3. Thực trạng tuyên truyền, phổ biến pháp luật liên quan quản lý hàng hóa xuất khẩu tại Cửa khẩu Densavan thời gian qua

T T	Danh mục	2015	2016	2017	2018	2019
1	Số lượng khách hàng truy cập trang web của Cửa khẩu	1.456	1.527	1.627	1.872	2.029
3	Số lượng các Poster được dán	11	11	13	15	15
4	Số lượng thời gian (h) tuyên truyền qua loa, đài tại Cửa khẩu	546	578	646	672	728
5	Số lượt cán bộ cửa khẩu được tập huấn về thủ tục, quy trình hằng năm (lượt)	18	21	23	25	32

Nguồn: Cửa khẩu Densavan

2.2.2. Công tác tổ chức bộ máy quản lý nhà nước đối với xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu Densavan

Quản lý nhà nước về xuất khẩu tại cửa khẩu Densavan có liên quan tới nhiều ngành nhiều cấp, nhưng về cơ bản, bộ máy quản lý nhà nước này cũng bao gồm các bộ phận quản lý cơ bản như các cửa khẩu khác như Ban quản lý cửa khẩu; Bộ phận quản lý xuất – nhập cảnh; Bộ phận hải quan; Bộ phận kiểm dịch động vật, thức ăn,

thuốc và kiểm soát dịch bệnh; Bộ phận biên giới và lãnh sự; Bộ phận quản trị. Việc quản lý nhà nước đối với xuất khẩu hàng hóa tại Cửa khẩu Densavan được phân chia rõ ràng cho các cấp ngành cụ thể. Theo đó, các đơn vị tùy thuộc vào chức năng, nhiệm vụ được giao sẽ xử lý các vấn đề liên quan và chịu trách nhiệm trước cơ quan có thẩm quyền.

2.2.3. Thực trạng quản lý việc thực hiện các quy trình, thủ tục pháp lý đối với xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu Densavan

a. Thực trạng phân loại hàng hóa tại Cửa khẩu

Hải quan cửa khẩu Densavan tiến hành phân loại hàng hóa để xác định mã số hàng hóa làm cơ sở tính thuế và thực hiện chính sách quản lý hàng hóa. Khi phân loại hàng hóa, các cán bộ của cửa khẩu đảm bảo theo đúng quy trình đã quy định, đó là căn cứ hồ sơ hải quan, tài liệu kỹ thuật và các thông tin khác có liên quan đến hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu để xác định tên gọi, mã số của hàng hóa theo danh mục hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu của Lào.

b. Thực trạng xác định xuất xứ hàng hóa tại Cửa khẩu

Hải quan cửa khẩu Densavan được giao nhiệm vụ xác định xuất xứ hàng hóa để có cơ sở cho việc áp thuế cũng như quyết định các quy trình, thủ tục cho các loại hàng hóa xuất khẩu khác nhau theo quy định của Lào.

c. Thực trạng xác định trước mã số, xuất xứ, trị giá hải quan

Cơ quan hải quan căn cứ quy định của pháp luật về phân loại hàng hóa, xuất xứ, trị giá hải quan và các thông tin, chứng từ liên quan do người khai hải quan cung cấp để xác định trước mã số, xuất xứ, trị giá hải quan và có văn bản thông báo cho người khai hải quan biết kết quả xác định trước. Trường hợp không đủ cơ sở hoặc thông

tin để xác định theo yêu cầu của người khai hải quan, cơ quan hải quan thông báo cho người khai hải quan hoặc đề nghị bổ sung thông tin, chứng từ liên quan.

d. Thực trạng khai báo hải quan tại Cửa khẩu

Khai báo hải quan là thủ tục bắt buộc đối với mọi hàng hóa khi xuất qua Cửa khẩu Densavan, do đó người khai hải quan có nghĩa vụ phải khai đầy đủ, chính xác, rõ ràng các tiêu chí thông tin tờ khai hải quan. Việc khai báo hải quan tại Cửa khẩu Densavan có thể được thực hiện theo phương thức điện tử, hoặc được khai trên tờ khai hải quan giấy theo quy định của Chính phủ Lào.

e. Thực trạng xác định mức thuế, thời điểm tính thuế, thời hạn nộp thuế đối với hàng hóa xuất khẩu

Chi Cục hải quan Cửa khẩu Densavan theo chức năng và thẩm quyền được phân cấp kiểm tra việc kê khai, tính thuế; thực hiện miễn thuế, giảm thuế, hoàn thuế, không thu thuế, ấn định thuế, gia hạn, xóa nợ tiền thuế, tiền chậm nộp, tiền phạt đối với người khai hải quan; thu thuế, các khoản thu khác và quản lý việc nộp thuế.

Việc xác định mức thuế đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu qua Cửa khẩu Densavan căn cứ vào mã số hàng hóa và chính sách thuế đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu có hiệu lực tại thời điểm tính thuế.

f. Thực trạng giải phóng hàng hóa tại Cửa khẩu

Trong những năm qua Chi cục hải quan Cửa khẩu đã cho phép giải phóng (xuất khẩu) hàng hóa (nhưng chưa phải thông quan) khi đáp ứng đủ điều kiện sau đây:

- Hàng hóa đủ điều kiện để được xuất khẩu nhưng chưa xác định được số thuế chính thức phải nộp;

- Người khai hải quan đã nộp thuế hoặc được tổ chức tín dụng bảo lãnh số thuế trên cơ sở tự kê khai, tính thuế của người khai hải quan.

g. Thực trạng thông quan hàng hóa

Trong những năm qua, Chi cục hải quan Densavan đã cho phép hàng hóa đi qua cửa khẩu để sang Việt Nam sau khi đã hoàn thành tất cả các thủ tục tại hải quan cửa khẩu Densavan.

Việc thông quan hàng hóa có thể có các quy trình khác nhau cho các lô hàng đã hoàn thành thủ tục hải quan tại chi cục hải quan ngoài cửa khẩu, hoặc các lô hàng đăng ký tờ khai hải quan tại chi cục hải quan ngoài cửa khẩu nhưng việc kiểm tra thực tế do hải quan cửa khẩu thực hiện.

2.2.4. Công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện các quy định của nhà nước trong quản lý xuất khẩu hàng hóa tại Cửa khẩu Densavan

a. Kiểm tra hải quan

- Kiểm tra hồ sơ hải quan
- Kiểm tra thực tế hàng hóa
- Kiểm tra thực tế hàng hóa trong trường hợp vắng mặt người khai hải quan
- Kiểm tra hàng hóa, phương tiện vận tải trong địa bàn hoạt động hải quan

b. Giám sát hải quan

Tại Cửa khẩu Densavan, các đối tượng chịu sự giám sát hải quan gồm hàng hóa, phương tiện vận tải, phương tiện vận tải nội địa vận chuyển hàng hóa đang chịu sự giám sát hải quan.

Giám sát hải quan tại Cửa khẩu Densavan được thực hiện bằng các phương thức sau đây:

- Niêm phong hải quan;
- Giám sát trực tiếp do công chức hải quan thực hiện;
- Sử dụng phương tiện, thiết bị kỹ thuật.

2.2.5. Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo và xử lý vi phạm trong quản lý xuất khẩu hàng hóa tại Cửa khẩu Densavan

a. Giải quyết khiếu nại, tố cáo

Việc giải quyết khiếu nại, tố cáo các vi phạm tại Cửa khẩu Densavan do các cơ quan Hải quan chịu trách nhiệm. Theo đó, Cửa khẩu Densavan phân chia rõ ràng quyền hạn giải quyết các khiếu nại, tố cáo.

b. Xử lý hành vi vi phạm trong xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu

Hải quan Cửa khẩu Densavan sẽ trực tiếp vụ xử lý vi phạm hành chính, áp dụng biện pháp ngăn chặn và bảo đảm xử lý vi phạm hành chính theo quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính.

2.3. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI XUẤT KHẨU HÀNG HÓA Ở CỬA KHẨU DENSAVAN

2.3.1. Những mặt thành công

- Việc thực hiện tuyên truyền, phổ biến về pháp luật về thương mại xuất nhập khẩu, pháp luật về hải quan, thuế và quản lý xuất khẩu cơ bản được thực hiện khá đồng bộ và kịp thời giúp cho các chủ thể xuất khẩu biết, hiểu và thực hiện đúng.

- Quy trình, thủ tục hải quan tại cửa khẩu liên quan đến hàng hóa xuất khẩu được thiết kế đơn giản, hợp lý lại được hướng dẫn khá cụ thể, chi tiết nên việc thực hiện các thủ tục được rút ngắn thời gian nhưng chính xác hơn.

- Quản lý hải quan, một trong những bộ phận chủ yếu của công tác quản lý các hoạt động xuất khẩu, tác động trực tiếp hàng

ngày tới các đối tượng xuất khẩu từng bước hoàn thiện theo hướng đơn giản hóa các thủ tục, thống nhất hóa, đảm bảo hiệu quả và tuân thủ thông lệ quốc tế.

- Công tác kiểm tra giám sát, phòng chống gian lận thương mại đã đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ. Tình trạng buôn lậu, khai gian chủng loại, khối lượng hàng hóa trong xuất khẩu có chiều hướng giảm. Công tác quản lý hàng hóa xuất khẩu tại cửa khẩu ngày càng đi vào nề nếp và hiện đại.

- Cơ cấu tổ chức cửa khẩu đơn giản, gọn nhẹ nhưng hiệu quả hoạt động cao nhờ năng lực, trình độ của cán bộ quản lý cửa khẩu cũng như nguồn nhân lực tại các bộ phận chức năng không ngừng được nâng cao.

2.3.2. Những mặt còn tồn tại, hạn chế

- Công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật vẫn còn đơn giản, chất lượng chưa cao, hình thức phương pháp tuyên truyền pháp luật vẫn còn theo lối cũ, phân tán và rời rạc.

- Việc ban hành và hướng dẫn danh mục hàng hóa thuộc diện quản lý chuyên ngành thực chất là những hạn chế phi thuế quan vẫn còn khá nhiều.

- Hệ thống tiêu chuẩn kỹ thuật của Lào vẫn chưa ứng được các yêu cầu về quản lý XK và lưu thông qua hàng hóa.

- Thủ tục hải quan là phần chủ chốt trong toàn bộ hệ thống thủ tục XK, mặc dù đã có những cải tiến.

- Hồ sơ thủ tục hải quan vẫn còn nặng nề, trùng lặp, nhất là đối với những hồ sơ của những lô hàng có khối lượng lớn, có giới hạn thời gian thông quan ngắn hoặc XK qua những cửa khẩu có lưu lượng hàng hóa lớn.

2.3.3. Nguyên nhân tồn tại, hạn chế

- Thiếu sự thống nhất, đồng bộ giữa các ngành và các địa phương trong tỉnh về quản lý xuất khẩu tại cửa khẩu;

- Chất lượng nguồn nhân lực làm công tác xuất khẩu tại Cửa khẩu còn hạn chế.

- Thủ tục hành chính còn thiếu đồng bộ, tinh thần trách nhiệm của một số cán bộ, công chức chưa cao,...

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

CHƯƠNG 3

GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI XUẤT KHẨU HÀNG HÓA TẠI CỬA KHẨU DENSAVAN

3.1. CƠ SỞ TIỀN ĐỀ CHO VIỆC ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP

3.1.1. Dự báo xu hướng thay đổi trong môi trường hoạt động xuất nhập khẩu

- Xu hướng biến động của thị trường xuất khẩu trong tương lai

- Xu hướng thay đổi trong môi trường pháp luật trong hoạt động xuất nhập khẩu

- Xu hướng thay đổi trong môi trường công nghệ ứng dụng trong công tác quản lý tại các cửa khẩu quốc tế

3.1.2. Quan điểm, phương hướng hoàn thiện quản lý nhà nước đối với xuất khẩu hàng hóa

a. Quan điểm hoàn thiện

- Hoàn thiện quản lý nhà nước đối với xuất khẩu hàng hóa phải dựa trên cơ sở quan điểm và nguyên tắc đổi mới của Đảng bộ tỉnh, phù hợp với điều kiện thực hiện trong huyện, tỉnh và xu thế của quốc gia Lào, quốc tế dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ.

- Hoàn thiện quản lý nhà nước đối với xuất khẩu hàng hóa phải dựa trên cơ sở kế thừa và phát triển những yếu tố tích cực và thành quả đã đạt được và đảm bảo hệ thống, ổn định, nhất quán.

b. Phương hướng hoàn thiện

- Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện kế hoạch đa dạng hóa các mặt hàng xuất khẩu, theo hướng mở rộng các hàng hóa đáp ứng nhu cầu tiêu dùng ngày càng đa dạng của con người.

- Tăng cường ứng dụng các công nghệ thông tin trong lĩnh vực xuất nhập khẩu.

3.2. CÁC GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU HÀNG HÓA TẠI CỬA KHẨU DENSAVAN TRONG TƯƠNG LAI

3.2.1. Hoàn thiện công tác tuyên truyền, phổ biến các quy định, quy trình, thủ tục quản lý hàng xuất khẩu tại cửa khẩu quốc tế Densavan

- Tiếp tục đề xuất để nhận được nhiều sự ủng hộ của các cấp, các ngành, địa phương,...; kêu gọi sự phối hợp tốt của các cơ quan, ban ngành, tổ chức đoàn thể trên địa bàn tỉnh Savannakhet.

- Cấp ủy đảng, chính quyền thuộc các cơ quan, đơn vị cần tăng cường hơn nữa công tác lãnh đạo, chỉ đạo công tác phổ biến, tuyên truyền và tổ chức thực hiện các quy định, quy trình, thủ tục quản lý hàng xuất khẩu tại cửa khẩu quốc tế Densavan.

- Không ngừng đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, khả năng phổ biến, tuyên truyền các quy định, quy trình, thủ tục quản lý hàng xuất khẩu tại cửa khẩu quốc tế Densavan cho đội ngũ cán bộ thực hiện công tác tuyên truyền thuộc các cơ quan, đơn vị chuyên môn, cụ thể là Ban quản lý cửa khẩu để nâng cao chất lượng tuyên truyền, vận động.

3.2.2. Hoàn thiện quy trình, thủ tục quản lý nhà nước về xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu

- Quy định, phân nhiệm rõ trách nhiệm cho từng cán bộ thực hiện.

- Thực hiện áp dụng rộng rãi việc xác định các loại thông tin liên quan đến hàng hóa bằng máy móc, áp dụng hiệu quả thành tựu của công nghệ thông tin để đảm bảo tính chính xác, hạn chế các sai sót không đáng có.

- Đối với những lô hàng lớn, phức tạp hay có dấu hiệu vi phạm, cần sự phối kết hợp của nhiều đơn vị và nhiều cán bộ để nâng cao hiệu quả thi hành công việc.

- Định kỳ hàng quý, các đơn vị chủ động rà soát lại chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng của các cá nhân trong đơn vị mình, từ đó có kế hoạch bồi dưỡng, đào tạo cho phù hợp, kịp thời, hạn chế tình trạng các cá nhân chưa nắm vững được các chuyên môn, nghiệp vụ về thông quan, khai hải quan mới, ảnh hưởng đến công việc.

3.2.3. Hoàn thiện công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát thực hiện quy định quản lý nhà nước đối với xuất khẩu

- Tăng cường kiểm tra, giám sát đối với các hoạt động xuất khẩu trong phạm vi cả nước nhằm đảm bảo cho chủ trương chính sách và pháp luật về xuất khẩu được thi hành nghiêm chỉnh, đảm bảo lợi ích quốc gia, quyền và lợi ích thiết thực của các chủ thể tham gia hoạt động xuất khẩu, thúc đẩy nền kinh tế phát triển.

- Kiểm tra, kiểm soát tình hình thực hiện chương trình kế hoạch xuất khẩu của các cấp, các ngành.

- Thực hiện phân quyền rộng rãi đối với quản lý nhà nước về xuất khẩu đi đôi với tăng cường kiểm tra chặt chẽ việc thực thi ở cơ sở.

3.2.4. Hoàn thiện công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo, xử lý vi phạm trong quản lý nhà nước đối với xuất khẩu tại cửa khẩu

- Quy định thời hạn giải quyết kiến nghị, khiếu nại, tố cáo trong xuất khẩu hàng hóa tùy theo tính chất, mức độ nghiêm trọng của các vụ việc.

- Xử lý nghiêm các hành vi vi phạm pháp luật về xuất khẩu hàng hóa, dù người vi phạm ở bất kể cương vị công tác nào.

- Phải nhận diện, mô tả được các hành vi vi phạm pháp luật; phân loại, gọi tên các hành vi đó trong văn bản quy phạm pháp luật về lĩnh vực này.

3.2.5. Hoàn thiện tổ chức bộ máy quản lý nhà nước đối với xuất khẩu tại cửa khẩu

- Tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho cán bộ lãnh đạo nói chung, đặc biệt là những người đứng đầu thuộc các cơ quan, đơn vị, địa phương, doanh nghiệp, ... về tầm quan trọng của việc học, nâng cao trình độ, kiến thức về xuất khẩu hàng hóa để bản thân tự giác học tập nâng cao, cũng như quan tâm tổ chức lớp đào tạo, bồi dưỡng hoặc cử cán bộ đi học.

- Tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng về xuất khẩu hàng hóa; mở các cuộc hội nghị, hội thảo để phổ biến sâu rộng văn bản pháp luật về xuất khẩu hàng hóa cho những người tham gia xuất khẩu hàng hóa.

- Tiếp tục tăng cường, cập nhật kiến thức về xuất khẩu hàng hóa cho các cán bộ làm công tác xuất khẩu hàng hóa; xây dựng và triển khai thực hiện các đề án, dự án, kế hoạch đào tạo, nâng cao chất lượng đội ngũ nhân lực tham gia công tác xuất khẩu hàng hóa như tăng cường đào tạo xuất khẩu hàng hóa (từ cơ bản đến nâng cao, thực hiện thủ tục khai hải quan trên mạng) cho các cán bộ hải quan; phối hợp với cơ sở đào tạo uy tín, chuyên nghiệp, các trường đại học có khoa chuyên ngành đào tạo, bồi dưỡng về xuất khẩu hàng hóa.

3.3. MỘT SỐ ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

3.3.1. Một số đề xuất với cơ quan chủ quản

3.3.2. Một số kiến nghị với Chính phủ

KẾT LUẬN CHƯƠNG 3

KẾT LUẬN

Lào đang ngày càng hội nhập sâu rộng vào nền kinh tế thế giới, chịu sự tác động của các mối quan hệ ngoại thương ngày càng đa dạng, phức tạp. Ngành xuất nhập khẩu được ví như “người kéo xe nền kinh tế”, vừa tạo thuận lợi thông thoáng hoạt động thương mại – đầu tư – du lịch, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế nhưng vẫn phải đảm bảo kiểm soát được buôn lậu, gian lận thương mại, bảo vệ chủ quyền kinh tế, an ninh quốc gia, an toàn xã hội. Sau một thời gian thực hiện quản lý nhà nước đối với xuất khẩu hàng hóa tại các cửa khẩu, trong đó có cửa khẩu Densavan bằng các công nghệ hiện đại, công tác xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu Densavan đã đạt được nhiều kết quả, qua đó góp phần đảm bảo thực hiện chính sách của Nhà nước và đảm bảo hàng hóa được xuất khẩu có hiệu quả cao.

Nhìn chung, luận văn cơ bản đã hoàn thành các mục tiêu nghiên cứu đề ra ở phần mở đầu:

- Luận văn đã hệ thống hóa cơ sở lý luận và thực tiễn về quản lý nhà nước đối với xuất khẩu hàng hóa tại cửa khẩu quốc tế.

- Luận văn làm rõ thực trạng quản lý nhà nước về xuất khẩu tại cửa khẩu quốc tế Densavan giai đoạn 2015-2019; từ đó đánh giá về những mặt làm được, hạn chế và tồn tại của các hạn chế.

- Trên cơ sở những hạn chế, tồn tại, luận văn đã đề xuất các giải pháp hoàn thiện quản lý nhà nước về xuất khẩu tại cửa khẩu quốc tế Densavan trong thời gian tới.

Để hoàn thành luận văn này, tác giả đã nỗ lực không ngừng. Tuy nhiên, do hạn chế về thời gian, kiến thức và nghiệp vụ chuyên môn nên luận văn không tránh khỏi những hạn chế, thiếu sót. Tác giả mong muốn nhận được ý kiến đóng góp của các thầy cô giáo, các

học viên quan tâm đến chuyên ngành quản lý nhà nước đối với xuất khẩu hàng hóa để luận văn của tác giả được hoàn thiện hơn.

Một lần nữa, em xin gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc nhất đến thầy giáo PGS.TS Đào Hữu Hòa đã tận tình chỉ bảo, giúp em những lời khuyên bổ ích để em có thể hoàn thành luận văn này.

Em xin chân thành cảm ơn./.